

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

ПРОЛІТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada.

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Address:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada.

PIK VII. Ч. 89. СУБОТА, 25. ЛІПНЯ 1925. WINNIPEG, MAN. SATURDAY, JULY 25th, 1925. No. 89. VOL. VII.

Майнері Великої Британії рішили вийти на страйк

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СТРАЙК БРИТІЙСЬКИХ МАЙНЕРІВ МАЄ РОЗПОЧАТИСЯ З КІНЦЕМ 31. ЛІПНЯ.

Майнерська Федерація не хоче переговорювати з власниками копалин, поки вони не відтягнуть пропонуваної знижки платі.

ЛОНДОН, 24. липня. — Екзекутива Майнерської Федерації рішила тут вчора вечером на своєму засіданні, що з дням 31. липня дозвіниться генеральний страйк всіх британських юнійних майнерів. Майнери одержують симпатичну підтримку від всього робітництва. Трейд-юнійні посли вислали до секретаря Майнерської Федерації А. Дж. Кука резолюцію, в якій протестують проти знижки платі, проголошеної власниками копалин.

ЛОНДОН, 23. липня. — Голова товариства власників копалин Еван Вільямс написав до секретаря Майнерської Федерації А. Дж. Кука лист, в якому пропонував розпочати переговори в справі заключення нової угоди. У відповідь на це Кук заявив, що Майнерська Федерація не буде брати участі в ніяких переговорах, поки власники копалин не відтягнуть пропозицій щодо знижки платі.

Теперішня угода між майнерами і власниками копалин у Великій Британії кінчиться 31. липня. Власники оголосили угоди, на яких вони готові відновити угоду. Між ними умовами є знижка платі або довші години праці.

В виду цього Майнерська Федерація повідомила своїх членів, щоб вони відмовилися правувати на підставі пропонуваних умов.

Майнерська Федерація не бере також участі в працях урядової спеціальної комісії, яка має розсідати спір між майнерами і власниками копалин.

АДМІРАЛІЦІЯ ВІДНЕСЛА ПОБІДУ У БРИТІЙСЬКОМУ КАБІНЕТІ.

Уряд Великої Британії має збудувати цього року чотири нові кружляки, а сідаючого року три.

ЛОНДОН, 23. липня. — Всінішіні раніші газети кажуть, що криза кабінету ізза будови кружляків закінчилася побідою для адміралії.

На засіданні кабінету рішено згодитися на домагання адміралії, щоб цього року побудувати чотири кружляки, а сідаючого року три.

Це буде робити сім кружляків в двох роках, а з початку адміралія домагалася збудування 10 кораблів в двох роках.

Спір в кабінеті йшов головним першим лордом адміралії В. С. Бриджменом і міністром фінансів Вінстоном Чорчиллом. Перший обстоював за збудуванням як найбільшого числа кружляків, а другий був проти цього ізза браку фінансів.

Уряд Японії вислав до Китаю "ПРИЯТЕЛЬСЬКУ НОТУ".

Китайські бандити убили недалеко Харбіну американського громадянина Морган Палмера.

ТОКІО, Японія, 22-го липня. — Міністерство закордонних справ повідомило вчора, що 10. липня Японія вислала до Китаю "приятельську ноту", в якій остерігає китайський уряд, що всі договори з чужоземними державами мусять бути виконані, що в як найскоршому часі в Китаю мусять бути привернені "порядок", що чужинці мусять бути вповні охоронювані і що мусять бути уникати спроб перешкодити кооперації між державами.

Нота вказує на японську симпатію для Китаю, однак заявляє, що неможливо перевести ревізію договорів з чужоземними державами в той час, коли в Китаю відбуваються протичужинські розрухи. ПЕКІН, Китай, 23. липня. — Морган Палмер, американський громадянин, зівстав убитий бандитами на своєму ренчі над рікою Сутгарі, недалеко Харбіну.

В той сам час бандити завила дра. Говарда, спеціаліста від очей, який був приділений до шпиталю Рокефелера.

ЗАКОН ПРОТИ СТРАЙКІВ В МЕКСИКО.

МІСТО МЕКСИКО, 22. липня. — Комісія конгресу викінчила начерк закону про реформу праці, який буде предлажений конгресові у вересні.

Пропонуванням закон має на меті не допустити до зросту радикального руху серед робітників через проголошення всіх страйків неlegalними, поки вони не будуть перше предложені раді помирння, яка буде створена на підставі закону.

Багато точок в пропонуваному законі предлажала Американська Федерація Праці. Закон має на цілі привести до ближчого порозуміння між працею а капіталом.

ІТАЛІЙСЬКІ ФАШІСТИ ПОБИЛИ ЛІДЕРА ОПОЗИЦІЇ В ПАРЛЯМЕНТІ.

Фашистські бандити в Італії, які рік тому назад замордували соціалістичного посла Маттеотті, минулого понеділка побили тяжко в Монтекатіні погла Амендолю, проводника опозиції в італійському парламенті.

Товпа з около 1,000 фашистів через п'ять годин штурмувала готель, в якому находився Амендоля. Вкінці посла виведоля з готеля, однак як лише ескорта відступила від нього, на Амендолю напала банда фашистів і тяжко побила його палками.

З того можна заключати, що ті, що виводили посла з готелю від озвірілої товпи, в дійсності були в порозумінню з тими, що потім на посла напали і тяжко його побили. Новий злочин фашистів викликає глибоке враження як в урядових, так і в опозиційних кругах.

ФРАНЦІЯ СПЛАТИТЬ СВОЇ ДОВГИ ЗЛУЧЕНИМ ДЕРЖАВАМ.

ПАРИЖ, 22. липня. — Франція сплатить свої довги Злученим Державам без огляду на те, чи Німеччина буде сплачувати свої рати на підставі плану Доса, чи ні.

Справа довгу буде полагана до 1. листопада. Після того Франція буде старатися зятигнати велику позичку в Злучених Державах.

Сума, яку Франція зможе заплатити, буде залежати від того, кілька вона стягне з Німеччини.

Таку заяву зложив в інтервю з представником американської пресової агенції французький прем'єр Пенлеве.

Він натякнув також, що на чолі французької комісії, яка вивде до Злучених Держав переговорувати в справі довгу, буде стояти міністер фінансів Каю.

В ОКОЛИЦІ ІНВУД, МАН., УБИТО ФАРМЕРА ІВАНА РОДОВОГО.

Вночі з 19. на 20. липня замосковані бандити в околиці Інвуд, Ман., напали на фермера Івана Родового, який з жінкою і 5 іншими людьми вертав возом від свого сусіда з забави, і убили його на смерть. Наспівники було трох і вони побили також інших членів ідучої партії. Уважають, що старого Родового убито через помилку. Наспівники мали на меті убити його зятя.

Провінціална поліція почала зараз шукати за злочинцями і арештувала вже чотирох людей під замітом убійства. Арештованими є: Себастьян Китайчук, Іван Медвідь, Петро Каспер та Александер Шупенюк. Всі вони походять з околиці Інвуд і є молодими людьми понище 30 років. Поліція привезла їх до Вінніпегу і вони находяться в провінціалній в'язниці.

ЛЮДОЇДСТВО В ПІВНІЧНІЙ КАНАДІ.

ПРИНС АЛБЕРТ, Саск., 23. липня. — До Принса Алберта прибув вчора Г. С. Твідж, менеджер посту "Бевилон Фресер Трейдінг Ко." в Клір Лейк, що лежить 570 миль на північній захід від Принса Алберта.

Він розсказує, що один старий індіанський мисливець казав йому, що Ескімоси на північ від Форд ду Лек, доведені до роспуки голодом, минуло зими убили і з'їли Індіядіна, Індіанку і їх дитину.

Старий індіанець каже, що знайшов кости жертв і місце, де їх зварено над вогнем і з'їдено. Він повідомив також провінціалного поліца в Форд ду Лек про цю подію.

Повінь в Східній Галичині

Львівське "Діло" з 3. липня доносить: Покищо краєва преса не дає повної картини нещастя спричиненого зливками в останньому місяці. Щодня приходять нові звістки про місця залиті водою та необчислені шкоди нашого населення. Розлитий Сян, що перейшов пересичну висоту 5 метрів, загрожує місту. Вилів дійшов до шпиталю та електрики. Вівторок посполудні вода, вдерчись до електрики, вкрива місто "кромішною тьмою". Дрова, що плывуть водою, загрожують залізничному мостові Один гімназист IV. класи Бернат, що вибрався лодкою на Сян, згинув. У Дрогобицькому повіті Тисмениця, село Михалювичі під водою. Населення спаслося на поромках. У самбірським та старосамбірським повіті найбільше потерпіли села Крики та Корналіви. Залізничний шлях зі Старим Самбором покищо перерваний. Простір Бодеків-Долина потопав; між Станиславом і Стрием була тимчасова перерва залізничного руху. Бистриця залила станиславське передмістя Книгинин. В околицях Галича Дністер залив приліски Вербів, Балухів, Лоди, Задністрия, Замлинів і т. ин. У Бобреччині залита сила хат. Також на лісних просторах Підкарпатчини гірські потоки зривали чимало мостів та порвали шляхи місцевих залізниць, головно в лісах.

С.Р.С.Р. ВИДАВ \$80,000,000 НА ЕЛЕКТРОФІКАЦІЮ.

Нью-Йоркський "Таймс" доносить, що до Нью Йорку прибув з Москви радянський урядник Казимир П. Ловін, який заявив, що радянський уряд видав більше як 80 мільонів на електрофікацію в Радянському Союзі.

Ловін дальше сказав, що від 1914 року число російських електричних стайцій подвоїлося і в плані є будувати багато нових стайцій.

У ВЕЛ. БРИТАНІ Є 1,250,000 БЕЗРОБІТНИХ.

ЛОНДОН, 23. липня. — Число безробітних у Великій Британії виносило минулого тижня 1,250,000 осіб. Є це 222,000 осіб більше, як було безробітних минулого року в цю пору.

ПОЛОЖЕННЯ ФЕЗУ В МАРОКО КРИТИЧНЕ.

МАДРИД, Еспанія, 23. липня. — Наспівші тут депеші кажуть, що положення Фезу, головного осідку Французів в Марокко, є грізне. Повставши мароканські племена захопили стратегічні місця здовж дороги від Ель Арба де Тісса до Айн Аїха і там укріпилися.

Здовж цілого фронту повстанці уліпшують свої окопи і пригтовляються до стріч французької офензиви.

СТРАЙК КИТАЙЦІВ НА СПІАРСЬКОМУ КОРАБЛІ.

ІОКОГАМА, Японія, 23. липня. — Частина китайської залоги на сіпійарському кораблі "Empress of Australia" вийшла у вівторок на страйк і покинула корабель. Оставши на кораблі китайці полишать корабель, коли він припливе до Кобе, до котрого то порту він відплив з Венкуверу в Канаді. На місце застрайкувавших Китайців компанія наймає Японців.

І РУМУНІЯ ГОВОРІТЬ ПРО СПЛАТУ ДОВГУ.

БУКАРЕШТ, Румунія, 17-го липня. — Після засідання кабінету газети сповістили, що уряд є готовий вислати комісію експертів до Злучених Держав для преліментарного обговорення справи звороту воєнного довгу.

Міністер фінансів Братіану поїде введовізі до Парижа й Лондону, щоб обговорити з французьким та британським урядами справу міжялінтських довгів.

АЙВЕНС ВИСТУПАЄ ПРОТИ ВІЙСЬКОВОГО НАВЧАННЯ В ШКОЛАХ.

Каже, що освіта в кожній провінції є справою провінціалного уряду і військової влади не мають права заводити примусово військово навчання в школах.

Вільям Айвенс, бувший медиский піп а тепер робітничий посол до манітобського парламенту, промовляв минулої неділі в Лейбор чорч (Робітничій церкві) у Вінніпегу про військово навчання в школах Манітоби та інших провінцій. В своїй промові він гостро зганив військової влади Канади за дозвіл запроваджувати військово програму в школах.

Айвенс дальше сказав, що число шкільних кадетських корпусів зросло з 482 в 1914 році до 856 в 1925 році. За минулих 11 років на військово навчання в школах видано \$2,854,882. Сума видаваних на цю ціль грошей з кожним роком збільшається. Приміром, на 1924—25 рік видано аж \$367,829.

Промовець сказав, що освіта в кожній провінції є справою провінціалного освітнього тіла і військової департамент не має права йти понад голови провінціалного уряду і примусово заводити в школах військової вправи.

Він вказав, що хоч військово-вій департамент мав заявити, що він дістав санкцію манітобських шкіл на заведення військових вправ, то провінціалний міністер освіти Кеннон сказав, що військово департамент, такого дозволу не отримав і справа навіть не була обговорювана урядом Бренна, який мав би вирішувати таку справу.

Айвенс дальше сказав, що число шкільних кадетських корпусів зросло з 482 в 1914 році до 856 в 1925 році. За минулих 11 років на військово навчання в школах видано \$2,854,882. Сума видаваних на цю ціль грошей з кожним роком збільшається. Приміром, на 1924—25 рік видано аж \$367,829.

ДЖ. Т. СКОВПС ПИШЕ ПРО СВІЙ ЗАСУД ДО "ДЕЙЛИ ВОРКЕРА".

Каже, що не признаєся до програної, поки найвищі суди Злуч. Держав не стануть проти нього.

ШІКАГОВСЬКИЙ "ДЕЙЛИ ВОРКЕР", ОРГАН РОБІТНИЧОЇ (КОМУНІСТИЧНОЇ) ПАРТІЇ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ, У ВИДАННІ З 22. ЛІПНЯ МІСТИТЬ КОРЕСПОНДЕНЦІЮ А ДЕЙТОН, ТЕННЕСІ, НАПИСАНУ СПЕЦІАЛЬНО ДЛЯ "ДЕЙЛИ ВОРКЕРА".

ДЖаном Т. Сквпсом, засудженим недавно на \$100 кари за навчання еволюції у вищій школі в Дейтоні. Депеша звучить:

ДЕЙТОН, Теннесі, 21. липня. — Я не був здивований засудом в цьому суді. З виключенням наукових доказів і рішенням судді, що антиеволюційний закон є конституційний, не було найменших виглядів на мое освобо-

дження. Лава присяглих в цьому суді чула лише зізнання двох шкільних хлопців, яких поставила на свідків прокураторія. Зізнання учнів, яких не дозволено чути лаві присяглих, будуть в рекордах, які підуть перше від суди і дадуть нам змогу уневажнити цей вирок. Якщо суди в Теннесі рішать проти нас, боротьба перенесеться до найвищого суду Злучених Держав. Ми не признаємося до поражки, поки найвищі суди країни не стануть проти нас. Будемо стояти при своєму і завзято боротися до останнього. Побіда є остаточно за нами.

БРАЄН НЕ ХОЧЕ ДЕБАТУВАТИ З ДАРОВОМ НА ТЕМУ ЕВОЛЮЦІЇ.

Найменше в сімох американських стейтах будуть ухвалені антиеволюційні закони, каже Браєн.

ДЕЙТОН, Теннесі, 23. липня. — Вільям Дженнінг Браєн, який виступав в ролі головного свідка прокураторії на процесі проти Сквпса за навчання еволюції у вищій школі, заявив тут вчора, що не буде дебатувати з Клеренсом Даровом, головним оборонцем Сквпса, на тему еволюції.

З багатьох американських а навіть канадійських міст заступувано Дарова й Браєна на дебати на повищу тему.

ДЕЙТОН, Теннесі, 23. липня. — Вільям Дженнінг Браєн заявив тут вчора, що найменше в сімох стейтах будуть зроблені заходи ухвалити антиеволюційні закони так скоро, як лише зберуться легіслати тих стейтів.

Від вирішення апелю проти засуду Сквпса в найвищому

ЕКСПЛЮЗІЯ В МАЙНІ ЗАСИПАЛА 7 МАЙНЕРІВ.

РАКВУД, Теннесі, 24. липня. — В тутешній майні сталася вчора експлюзія, яка засипала наставника і 6 майнерів. Пообюються, що засипаних постигне смерть. Один з партії вспів втіти.

С.Р.С.Р. ЗАПРОШЕНО НА ВИСТАВУ В НЬО ОРЛІС.

МОСКВА, 21. липня. — Радянський Союз зівстав запрошений на торговельно-індустріальну виставу, що відбується в Нью Орліс в осені цього року.